

2000/5. Nemzetközi Szerződés a belügyminisztertől

a Nemzetközi Migrációs Szervezet Alapokmánya

Bevezetés

A Magas Szerződő Felek

emlékeztetve

az 1951. december 5-én, Brüsszelben megrendezett Migrációs Konferencián elfogadott határozatra,

elismerve,

hogy a világ migrációs mozgásainak rendezett végbemeneteléről való gondoskodás, valamint a migránsoknak a befogadó ország gazdasági és társadalmi rendjében a legkedvezőbb feltételek között történő letelepedésének és beilleszkedésének elősegítése érdekében gyakran van szükség a migrációs szolgáltatások nemzetközi szintű biztosítására,

hogy hasonló migrációs szolgáltatások válhatnak szükségessé az ideiglenes, a hazatérő, valamint a régiókon belüli migráció esetében,

hogy a nemzetközi migráció magában foglalja a menekülteket, a lakhelyüktől megfosztott vagy szülőföldjüket bármely okból elhagyni kényszerülő más személyeket, akiknek szükségük van nemzetközi migrációs szolgáltatásokra,

hogy szükség van az államok és a nemzetközi szervezetek együttműködésének elősegítésére annak érdekében, hogy azon személyek, akik kivándorolni szándékoznak, bejuthassanak azon országokba, ahol munkájuk révén önfenntartókká válhatnak és családjukkal együtt emberi méltóságukat és önbecsülésüket megtartva élhetnek,

hogy a migráció új gazdasági lehetőségek megteremtését ösztönözheti a befogadó országokban és, hogy összefüggés van a migráció és a fejlődő országok gazdasági, társadalmi és kulturális feltételei között,

hogy a migráció kérdésében folyó együttműködés és más nemzetközi tevékenység folyamatában figyelemmel kell lenni a fejlődő országok szükségleteire,

hogy szükség van az államok és nemzetközi szervezetek, kormányzati és nem kormányzati szervezetek között az egyes migrációs kérdésekre irányuló kutatásokban és tanácskozásokban megnyilvánuló együttműködés támogatására, nemcsak a migrációs folyamatok, hanem a migránsok, mint egyes emberi lények helyzete és szükségletei vonatkozásában is,

hogy a migrációs mozgásoknak a lehetőség szerint a szokásos közlekedési szolgáltatások útján kell megvalósulniuk, alkalmanként azonban további vagy más jellegű szolgáltatások is szükségessé válhatnak,

hogy szükség van az államok, a nemzetközi szervezetek, kormányzati és nem kormányzati szervezetek közötti szoros együttműködésre és e tevékenység összehangolására a migrációs és menekültügyekben,

hogy szükség van a nemzetközi migrációval kapcsolatos tevékenység nemzetközi pénzügyi támogatására, ezennel létrehozzák a Nemzetközi Migrációs Szervezetet (a továbbiakban: a Szervezet) és elfogadják ezen Alapokmányt.

I. Fejezet

A Szervezet céljai és feladatai

1. Cikk

1. A Szervezet céljai és feladatai:

a) megfelelő intézkedéseket kell foganatosítani azon migránsok szervezett utaztatása ügyében, akik esetében a létező lehetőségek nem megfelelőek, vagy akik más módon nem lennének képesek speciális segítség nélkül eljutni azokba az országokba, amelyek a rendezett migráció számára lehetőségeket biztosítanak;

b) gondoskodni a menekültek, lakhelyüket elhagyni kényszerülők és más, nemzetközi migrációs szolgáltatásokra szoruló személyek szervezett utaztatásáról, akik érdekében megállapodás köthető a Szervezet és az érintett államok között, beleértve azokat az államokat is, amelyek a befogadásra ígéretet tettek;

c) migrációs szolgáltatásokat nyújtani az érintett államok kérésére és a velük történt megegyezés alapján, nevezetesen: toborzást, kiválasztást, bonyolítást, nyelvoktatást, tájékoztató tevékenységet, orvosi vizsgálatot, elhelyezést, a befogadást és a beilleszkedést elősegítő tevékenységet, tanácsadó szolgáltatást migrációs kérdésekben, valamint egyéb, a Szervezet céljainak megfelelő segítségnyújtást végezni;

d) hasonló szolgáltatásokat végezni az államok kérésére vagy más érdekelt nemzetközi szervezettel együttműködésben az önként hazairányuló migráció érdekében, beleértve az önkéntes hazatelepülést is;

e) fórumot biztosítani az államok, valamint a nemzetközi és egyéb szervezetek részére a vélemények és tapasztalatok cseréjére, valamint a nemzetközi migráció kérdéseiben kifejtett erőfeszítések hasznosítására, összehangolására, beleértve a gyakorlati megoldások fejlesztését szolgáló tanulmányokat is.

2. Feladatainak végrehajtása során a Szervezet szorosan együttműködik a migrációval, a menekültekkel és az emberi segélyforrásokkal foglalkozó nemzetközi szervezetekkel, kormányzati és nem kormányzati szervezetekkel annak érdekében, hogy - többek között - elősegítse az e területen folyó nemzetközi tevékenységek összehangolását. Ezen együttműködés megvalósítása során az érintett szervezetek kölcsönösen tiszteletben tartják egymás hatásköreit és illetékességét.

3. A Szervezet elismeri, hogy a befogadási normák, a befogadott migránsok száma az egyes államok belső szabályozási ügye, és feladatainak végrehajtása során tiszteletben tartja az érintett államok törvényeit, jogszabályait és politikáját.

II. Fejezet

A Szervezet tagjai

2. Cikk

A Szervezet tagjai

a) azon államok, amelyek tagjai lévén a Szervezetnek, a 34. Cikk értelmében elfogadták ezen Alapokmányt, illetve, amelyekre a 35. Cikk rendelkezései alkalmazandók;

b) más államok, amelyek bizonyították érdeklődésüket a személyek szabad lakhelyválasztásának alapelvei iránt, és vállalják, hogy anyagilag hozzájárulnak a Szervezetnek legalább az igazgatási költségeihez, a Tanács és az érintett állam közti megegyezés szerinti arányban, amennyiben a Tanács kétharmad arányban ezt megszavazza, illetve az állam, a vonatkozó alkotmányos előírásainak megfelelően elfogadja ezen Alapokmányt.

3. Cikk

Bármely tagállam jelezheti a Szervezetből való kilépési szándékát az adott pénzügyi év végét követően. A kilépési szándékot írásban kell benyújtani a Szervezet főigazgatójának, legalább négy hónappal a pénzügyi év letelte előtt. A Szervezetből kilépni szándékozó tagállamnak a Szervezet iránti pénzügyi kötelezettségei az egész pénzügyi évről, amelyben a kilépési szándékát benyújtotta, fennállnak.

4. Cikk

1. Ha egy tagállam elmulasztja a szervezettel szembeni pénzügyi kötelezettségeinek teljesítését, és hátralékának összege eléri azt az összeget, mely tőle az utolsó két évben a szervezetnek összesen járt volna, a tagállam elveszíti szavazati jogát. A szavazati jog elvesztése azonban csak egy évvel azután következik be, miután a Tanács értesült arról, hogy a tagállam olyan mértékben elmaradt fizetési kötelezettségeinek teljesítésével, mely a szavazati jog elvesztését vonja maga után, és csak akkor, ha a hátralék még mindig ilyen mértékű. A Tanács ugyanakkor jogosult egyszerű szótöbbséggel fenntartani vagy visszaállítani az ilyen tagállam szavazati jogát, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a fizetés elmulasztását olyan körülmények okozzák, melyeket a tagállam nem tud befolyásolni.

2. Bármely tagállam tagsági viszonya felfüggeszthető a Tanács kétharmados többségű szavazatával, ha az sorozatosan megsérti ezen Alapokmány alapelveit. A Tanács jogosult arra, hogy egyszerű szavazattöbbséggel visszaállítsa a felfüggesztett tagsági viszonyt.

III. Fejezet

A Szervezet szervei

5. Cikk

A Szervezet szervei a következők:

- a) a Tanács;
- b) az Igazgatóság.

IV. Fejezet

A Tanács

6. Cikk

A Tanács feladatai - az ezen Alapokmány más rendelkezéseiben már említett feladatai mellett - a következők:

- a) meghatározza, megvizsgálja és ellenőrzi a Szervezet irányvonalát, programját és tevékenységét;
- b) elbírálja az altestületek jelentéseit, felügyeli és irányítja a tevékenységüket;
- c) tanulmányozza a főigazgató jelentéseit, és jóváhagyja, illetve irányítja a tevékenységét;
- d) felülvizsgálja és jóváhagyja a Szervezet programját, költségvetését, kiadásait és elszámolásait;
- e) bármely egyéb, a Szervezet céljainak eléréséhez szükségesnek ítélt intézkedést tesz.

7. Cikk

- 1. A Tanács a tagállamok képviselőiből áll.
- 2. Minden tagállam egy képviselőt jelöl ki, és olyan helyetteseket, illetve tanácsadókat, akik szükségesnek ítéelhetők.
- 3. Minden tagállamnak egy szavazata van a Tanácsban.

8. Cikk

A Tanács, saját kérésükre, lehetővé teheti, hogy migrációval, menekültekkel vagy emberi segélyforrásokkal foglalkozó nem tagállamok, kormányzati vagy nem kormányzati nemzetközi szervezetek megfigyelőként részt vegyenek a rendezvényein az eljárási szabályaiban előírt feltételek mellett. A megfigyelőknek nincs szavazati joguk.

9. Cikk

- 1. A Tanács évente egy alkalommal tartja rendes ülését.
- 2. A Tanács rendkívüli ülést hívhat össze
 - a) a tagok egyharmadának kérésére;
 - b) sürgős körülményekre tekintettel a főigazgató vagy a Tanács elnökének kérésére.
- 3. A Tanács minden rendes ülés kezdetén egyévi időtartamra megválasztja az elnököt és a többi tisztségviselőt.

10. Cikk

A Tanács olyan altestületeket hozhat létre, amelyeneket feladatai teljesítéséhez szükségesnek ítéel.

11. Cikk

A Tanács elfogadja saját eljárási szabályzatát.

V. Fejezet

Az Igazgatóság

12. Cikk

Az Igazgatóság magában foglalja a főigazgatót, a főigazgató-helyettest és a Tanács által meghatározott körű személyzetet.

13. Cikk

1. A főigazgatót és a főigazgató-helyettest a Tanács választja meg kétharmados szavazattöbbséggel, és legfeljebb egy alkalommal újraválaszthatók. Mandátumuk általában öt évre szól, de kivételes esetekben rövidebb időre, amennyiben a Tanács kétharmados szavazattöbbséggel így határoz. A Tanács által jóváhagyott szerződés alapján végzik munkájukat, amely szerződést a Szervezet nevében a Tanács elnöke ír alá.

2. A főigazgató a Tanácsnak számol be. A főigazgató gyakorolja a Szervezet irányító és végrehajtó funkcióit az Alapokmányoknak, valamint a Tanács irányvonalának, döntéseinek és szabályozásának megfelelően. A főigazgató javaslatot terjeszt elő a Tanács által teendő megfelelő intézkedések tekintetében.

14. Cikk

A főigazgató kinevezi az Igazgatóság személyzetét a Tanács által elfogadott, a személyzetre vonatkozó szabályzatoknak megfelelően.

15. Cikk

1. Kötelessége teljesítése során a főigazgató, a főigazgató-helyettes és a személyzet nem kérhet és nem fogadhat el utasításokat semmiféle, a Szervezeten kívüli államtól vagy hatóságtól. Tartózkodik minden olyan tevékenységtől, amely a nemzetközi szervezetben betöltött tisztviseleői helyzetükkel ellentétes.

2. Minden tagállam vállalja, hogy tiszteletben tartja a főigazgató, a főigazgató-helyettes és a személyzet felelősségének kivételes nemzetközi jellegét, és nem próbálja őket befolyásolni feladataik teljesítésében.

3. A személyzet alkalmazásánál és foglalkoztatásánál az elsődleges szempont a hatékonyság, a hozzáértés és a feddhetetlenség; kivételes esetektől eltekintve a személyzetet a Szervezet tagállamainak polgárai közül kell szerződtetni, figyelemmel a méltányos földrajzi megoszlás kialakításának alapelveire.

16. Cikk

A főigazgató megjelenhet, illetve a főigazgató-helyettes vagy más, kijelölt képviselője által képviseltetheti magát a Tanács és bármely altestület ülésén. A főigazgató vagy a kijelölt képviselője a vitákban részt vehet, szavazati joga azonban nincs.

17. Cikk

A Tanács a pénzügyi év befejezését követő soros ülésén a főigazgató jelentést terjeszt a Tanács elé, amelyben beszámol a Szervezet tárgyévben végzett teljes tevékenységéről.

VI. Fejezet

A Szervezet székhelye

18. Cikk

1. A Szervezet székhelye Genfben van. A Tanács kétharmados szavazattöbbséggel székhelyét megváltoztathatja.

2. A Tanács üléseit Genfben tartja, kivéve, ha a Tanács tagjainak kétharmada úgy határoz, hogy máshol tartja ülését.

VII. Fejezet

Pénzügyek

19. Cikk

A főigazgató közvetítésével éves költségvetést terjeszt a Tanács elé a Szervezet igazgatási (adminisztratív) és működési költségeiről, tervezett bevételeiről, a szükségessé válható járulékos költségvetéséről, valamint a Szervezet évi rendes és rendkívüli költségeinek elszámolásáról.

20. Cikk

1. A Szervezet szükségleteinek fedezésére a következő anyagi források szolgálnak:

a) a költségvetés igazgatási (adminisztratív) költség része tekintetében a tagállamok készpénz hozzájárulásai szolgálnak fedezetül, amelyek a tárgyév elején esedékesek, és amelyeket késedelem nélkül be kell fizetni;

b) a költségvetés működési költség része tekintetében a tagállamok vagy más államok, kormányzati és nem kormányzati nemzetközi szervezetek, jogi személyek vagy egyének készpénz, természetbeni vagy szolgáltatási hozzájárulásai szolgálnak fedezetül, amelyeket minél előbb, de a tárgy pénzügyi év befejezése előtt teljes egészében be kell fizetni.

2. A tagállamok a Tanács és az adott tagállam közti megállapodás szerinti mértékben járulnak hozzá a Szervezet költségvetésének az igazgatásra vonatkozó (adminisztratív) részéhez.

3. A Szervezet működési költségeihez való hozzájárulás önkéntes, és minden hozzájáruló fél megállapodhat a Szervezettel abban, milyen, a Szervezet céljainak és feladatainak megfelelő feltételek mellett használható fel a hozzájárulása.

4. *a)* A Szervezet székhelyének valamennyi igazgatási (adminisztratív) kiadása és minden egyéb adminisztratív költség kifizetése - kivéve, ha azok az 1. Cikk 1. *c)* és *d)* pontjában leírt feladatok végrehajtása során merülnek fel - a költségvetési igazgatási (adminisztratív) részből történik.

b) A működési költségek, valamint az 1. Cikk 1. *c)* és *d)* pontjában leírt feladatok végrehajtása során felmerült igazgatási (adminisztratív) kiadások fizetése a költségvetés működési részből történik.

5. A Tanács biztosítja, hogy a pénzügyek kezelése hatékony és gazdaságos módon történik.

21. Cikk

A pénzügyi szabályozást a Tanács alakítja ki.

VIII. Fejezet

Jogi helyzet

22. Cikk

A Szervezet teljes körű jogi személyiséggel rendelkezik. Minden olyan jogi cselekvőképességgel rendelkezik, amely feladatai elvégzéséhez és céljai megvalósításához szükséges lehet, különösen - az egyes államok törvényeivel összhangban - illetékes

a) szerződést kötni;

b) ingó és ingatlan javakat megszerezni és ilyennel rendelkezni;

c) magán- és közpénzeket elfogadni, ilyen pénzügyi alapokra befizetni;

d) bírósági eljárást kezdeményezni.

23. Cikk

1. A Szervezet élvezi mindazon kiváltságokat és mentességeket, amelyek feladatai elvégzéséhez és céljai megvalósításához szükségesek.

2. A tagállamok képviselői, a főigazgató, a főigazgató-helyettes, valamint az Igazgatóság teljes személyzete ugyanígy élvezi mindazon kiváltságokat és mentességeket, amelyek a Szervezettel összefüggésben feladataik önálló elvégzéséhez szükségesek.

3. Ezen kiváltságokat és mentességeket a Szervezet és az érintett államok közötti megállapodások, illetve más, ezen államok által elfogadott rendelkezések határozzák meg.

IX. Fejezet

Vegyes rendelkezések

24. Cikk

1. Kivéve, ha jelen Alapokmány, illetve a Tanács másként rendelkezik, a Tanács és minden altestület valamennyi döntését egyszerű szavazattöbbséggel hozzák.

2. A jelen Alapokmányban, illetve a Tanács által hozott rendelkezésben előírt többség a jelen levő és szavazó tagokra vonatkozik.

3. Nem érvényes az a szavazás, amelyen a Tanács, illetve az érintett altestület tagjainak többsége nincs jelen.

25. Cikk

1. Az ezen Alapokmányra vonatkozó javasolt módosítások szövegét a főigazgató eljuttatja a tagállamok kormányainak, legalább három hónappal azelőtt, hogy a módosítás a Tanács elé kerülne megtárgyalásra.

2. Azok a módosítások, amelyek alapvetően megváltoztatják a Szervezet Alapokmányát, vagy új kötelezettséget rónak a tagállamokra, a Tanács tagjainak és a tagállamok kétharmados szavazattöbbségével lépnek hatályba, az államok vonatkozó alkotmányos eljárásaival összhangban.

26. Cikk

Minden, a jelen Alapokmány értelmezésére vagy alkalmazására vonatkozó vitát, amely nem dönthető el tárgyalásos úton vagy a Tanács kétharmados szavazattöbbségével, a Nemzetközi Bíróság elé kell terjeszteni a Bíróság szabályai szerint, kivéve, ha az érintett tagállamok ésszerű időhatáron belül más módon történő rendezésében megegyeznek.

27. Cikk

A Tanács tagjainak kétharmados többségű jóváhagyása alapján a Szervezet átvállalhatja bármely más nemzetközi szervezet vagy intézmény azon célkitűzéseit és tevékenységeit, amelyek a Szervezet céljai körébe tartoznak, amennyiben ezen tevékenységek, anyagi erőforrások és kötelezettségek nemzetközi egyezmények, kölcsönösen elfogadható megállapodások vagy az érintett nemzetközi szervezetek illetékes hatóságai által elfogadott szabályok segítségével rögzíthetők.

28. Cikk

A Tanács, tagjainak háromnegyedes szavazattöbbségével határozhat a Szervezet felosztatásáról.

29. Cikk

Ezen Alapokmány az Európai Migráció Kormányközi Bizottsága azon tagkormányai számára lép hatályba, amelyek - saját alkotmányos szabályaikkal összhangban - azt elfogadták az említett Bizottság első ülésének napján, miután

a) a Bizottság tagjainak legalább kétharmada és

b) a tagok olyan száma, amely legalább 75%-ban képviseli a költségvetés igazgatási (adminisztratív) részéhez történő hozzájárulásokat
jelezte az igazgatónak, hogy elfogadja jelen Alapokmányt.

30. Cikk

Az Európai Migráció Kormányközi Bizottságának azon tagkormányai, amelyek jelen Alapokmány hatálybalépésének időpontjában nem jelezték az igazgatónak, hogy elfogadják az említett Alapokmányt, az említett naptól további egy évig a Bizottság tagjai maradhatnak, ha a 25. Cikk 2. bekezdése szerint hozzájárulnak a Bizottság igazgatási (adminisztratív) költségeihez, és ez idő alatt továbbra is fenntartják a jogukat az Alapokmány elfogadására.

31. Cikk

Jelen Alapokmány angol, francia és spanyol nyelvű változata egyaránt hitelesnek tekintendő.